J TOLOO E BEHDASHT, School of Public Health, Yazd Shahid Sadoughi Univ Med Sci

ORIGINAL ARTICLE
Received:2024/07/23 *Accepted:2024/12/11*

The Role of Childhood Emotional Maltreatment in Adult Aggression with the Mediating Role of Emotion Regulation in Students at Yazd University

Faezeh Sabri(M.A.)[1], Kazem Barzegar Bafrooei(Ph.D.)[2], Hossain Hassani(Ph.D.)[3]

1.M.A.Graduate Educational Psychology, Department of Psychology and Educational Sciences, Yazd University, Yazd, Iran.

2.Corresponding Author: Associate Professor Educational Psychology, Department of Psychology and Educational Sciences, Yazd University, Yazd, Iran. Email: k.barzegar@yazd.ac.ir Tel: 09132733908

3.Assistant Professor Curriculum Development, Department of Psychology and Educational Sciences, Yazd University, Yazd, Iran.

Abstract

Introduction: Dealing with aggression in adults and adolescents is essential for creating a better society, and one of the most important steps in this regard is understanding the variables and factors that influence aggression.Therefore, the present study aimed to investigate the role of childhood emotional maltreatment in adolescent aggression with the mediating role of emotion regulation in university students in Yazd.

Method: The research method was quantitative in terms of approach, applied in terms of purpose, and non-experimental in nature (descriptive-correlational). The statistical population consisted of humanities students at Yazd University in the academic year 2022-2023, of which 200 were selected as the sample. Non-random sampling method was used. The research tools included the Buss and Perry Aggression Questionnaire (1992), the Life Experiences Questionnaire by Gibb et al. (2001), and the Emotion Regulation Difficulties Questionnaire by Gratz and Roemer (2004), with reliability coefficients obtained through cronbach's alpha of 0/88, 0/92, and 0/90, respectively. For data analysis, structural equation modeling was employed using SPSS25 and AMOS24 software.

Rusults: The results showed that childhood emotional maltreatment significantly and directly predicts adolescent aggression (β=0/28, p<0/01), as well as emotion regulation difficulties (β=0/48, p<0/01), and that emotion regulation difficulties positively and significantly affect student aggression as a mediating variable (β=0/54, p< 0/01).

Conclusion: F The type of parental behavior towards the child, especially emotional maltreatment during childhood, can have a significant impact on adult life, as well as the tendency towards aggression and the level of individual emotion regulation.

Keywords: Adulthood, Aggression, Childhood, Emotion Regulation, Emotional Maltreatment

Conflict of interest: The authors declared no conflict of interest.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

This Paper Should be Cited as:
Author: Faezeh Sabri, Kazem Barzegar Bafrooei, Hossain Hassani. The Role of Childhood Emotional Maltreatment in Adult Aggression with the Mediating Role …..…….Tolooebehdasht Journal. 2025;23(6)33-48.[Persian]

طلوع بهداشت

دو ماهنامه علمی پژوهشی
دانشکده بهداشت یزد
سال بیست و سوم
شماره ششم
بهمن و اسفند
شماره مسلسل:۱۰۸

تاریخ وصول:۱۴۰۳/۰۵/۰۲
تاریخ پذیرش:۱۴۰۳/۰۹/۲۱

نقش بدرفتاری عاطفی دوران کودکی در پرخاشگری بزرگسالی با واسطه‌گری تنظیم هیجان در دانشجویان دانشگاه یزد

نویسندگان: فائزه صبری[۱]، کاظم برزگر بفروئی[۲]، حسین حسنی[۳]

۱.کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران

۲.نویسنده مسئول: دانشیار روان‌شناسی تربیتی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران

شماره تماس: ۰۹۱۳۲۷۳۳۹۰۸ Email:k.barzegar@yazd.ac.ir

۳.استادیار برنامه ریزی درسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد، یزد، ایران

چکیده

مقدمه: پرداختن به امر پرخاشگری در بزرگسالان و نوجوانان برای مدیریت سلامت جامعه ضرورت دارد و یکی از مهم‌ترین اقدامات در این راستا شناخت متغیرها و عوامل مؤثر بر پرخاشگری است؛ لذا پژوهش حاضر باهدف بررسی نقش بدرفتاری عاطفی دوران کودکی در پرخاشگری نوجوانی با واسطه‌گری تنظیم هیجان در دانشجویان دانشگاه یزد انجام شد.

روش بررسی: روش پژوهش از حیث رویکرد کمی، از نظر هدف کاربردی و به شیوه توصیفی-همبستگی انجام شد. جامعه آماری دانشجویان علوم‌انسانی دانشگاه یزد در سال‌تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بودند که تعداد «۲۰۰» نفر از آن‌ها به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شد. روش نمونه‌گیری غیرتصادفی در دسترس بود. ابزار پژوهش پرسش‌نامه پرخاشگری باس و پری (۱۹۹۲)، پرسش‌نامه تجارب دوره زندگی گیب و همکاران (۲۰۰۱) و پرسش‌نامه دشواری‌های تنظیم هیجان گراتز و رومر (۲۰۰۴) بود که پایایی هریک از پرسش‌نامه‌ها از طریق ضریب آلفای کرانباخ به ترتیب ۰/۸۸، ۰/۹۲ و ۰/۹۰ به دست آمد. به منظور تجزیه وتحلیل داده‌ها با نرم‌افزارهای SPSS25 و AMOS24 از مدلسازی معادلات ساختاری استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بدرفتاری عاطفی به‌صورت مستقیم و معنادار پرخاشگری نوجوانی (β=۰/۲۸ و P<۰/۰۱) و دشواری تنظیم هیجان (β=۰/۴۸ و P<۰/۰۱) را پیش‌بینی می‌کند و همچنین دشواری تنظیم هیجان به عنوان یک متغیر واسطه‌ای به‌صورت مثبت و معنادار بر پرخاشگری دانشجویان (β=۰/۵۴ و P<۰/۰۱) تأثیر دارد.

نتیجه‌گیری: در نتیجه نوع رفتار والدین با کودک به‌خصوص بدرفتاری‌های عاطفی دوران کودکی می‌تواند در زندگی بزرگسالی و نیز گرایش به پرخاشگری و میزان تنظیم هیجان فرد تأثیرگذار باشد.

واژه‌های کلیدی: بزرگسال، پرخاشگری، تنظیم هیجان، دانشجویان، کودکی

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه دوره کارشناسی‌ارشد رشته روان‌شناسی تربیتی نویسنده اول، مصوب دانشگاه یزد در سال ۱۴۰۲ است.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

CC BY-NC 4.0

مقدمه

باتوجه به این که دوران نوجوانی یکی از دوران حساس زندگی است و یکی از خصلت‌های مهم فرد در این دوران برتری‌طلبی و قدرت‌طلبی است؛ بنابراین در این دوران بیشتر می‌توان شاهد بروز خشم و پرخاشگری در فرد بود. پرخاشگری در منظر روان‌شناختی یعنی هر رفتاری که با قصد آسیب‌رساندن و صدمه‌زدن به افراد دیگری تعریف شده است. تأثیر پرخاشگری را در سلامت روان افراد جامعه نمی‌توان نادیده گرفت. تأثیراتی که پرخاشگری در ابعاد مختلف جامعه برجای می‌گذارد گاهی از مواقع قابل جبران نیست در زمان شیوع کرونا (سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰) آمار خشونت به ویژه خشونت خانوادگی افزایش یافته است(۱). برای دانستن دلایل پرخاشگری بسیاری از پژوهشگران به بررسی عوامل موثر بر پرخاشگری پرداخته‌اند و چندین عامل اثرگذار را در قالب عوامل شخصی، اجتماعی و موقعیتی طبقه‌بندی کرده‌اند(۲). عوامل شخصی شامل ناکامی، وراثت، اضطراب، جسمانی و زیستی و همچنین علل اجتماعی شامل محیط خانواده، همسالان و رسانه است(۳).

باتوجه‌به اینکه پرخاشگری از عوامل متعددی تأثیرپذیر هست مانند عوامل خانوادگی، عوامل فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و...، در این پژوهش یکی از عوامل خانوادگی تأثیرگذار در پرخاشگری یعنی عامل بدرفتاری‌های دوران کودکی مورد بررسی قرار گرفت. بدرفتاری عاطفی با کودکان به معنای نادیده‌گرفتن و طردکردن کودک یا مقایسه‌کردن‌های بی‌مورد و سرزنش‌کردن کودک است که این نوع رفتارها در دوران کودکی باعث مشکلات عدیده‌ای در دوران بزرگسالی فرد می‌شود. به‌طورکلی سوءرفتار با کودکان چهار حالت را شامل می‌شود: سوء رفتار فیزیکی، سوء رفتار جنسی(۴)، سوء رفتار عاطفی و غفلت والدین(۵).

از سوی دیگر متغیر انتخاب شده برای واسطه‌گری این رابطه، متغیر تنظیم هیجان (در این پژوهش، دشواری تنظیم هیجان) است که به نظر می‌رسد بتواند در رابطهٔ بین بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و پرخاشگری بزرگسالی واسطه‌گری کند. هیجان‌ها پدیده‌ای اجتماعی و بیانگر هستند. می‌توان هیجان را مجموعه‌ای از چهارعنصر (احساسات، پاسخ‌های جسمانی، هدفمند بودن و رفتارهای بیانگر) و روابط بین آن‌ها دانست. شواهد قابل‌توجهی وجود دارد که نشان می‌دهد محیط کودکی، تأثیرات خانواده و به‌ویژه والدین، تأثیر عمده‌ای بر زندگی و رفتارهای کودکان دارد. والدین تأثیر زیادی بر فرزندان خود اعمال می کنند و رشد شناختی، احساسات، جهان بینی و هیجانات آن ها را شکل می دهند(۶). بدرفتاری دوران کودکی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و دشواری در تنظیم هیجان می‌توانند به‌صورت مستقیم پرخاشگری را پیش‌بینی نمایند(۷). همچنین بدرفتاری دوران کودکی می‌تواند طرحواره‌های ناسازگار اولیه و دشواری در تنظیم هیجان را به‌صورت مستقیم پیش‌بینی نمایند. افرادی که بدرفتاری‌های بیشتری در کودکی داشته‌اند خطرپذیری بیشتری برای پرورش انواع اختلال‌های روانی از جمله افسردگی، اضطراب، مشکلات رفتاری، پرخاشگری و صدمه به خود دارند(۸). در رابطهٔ بین بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و پرخاشگری، مشکل در نظم‌جویی هیجان و حوزه‌های روان بنه‌ای خاصی مثل طرد و بریدگی، معیارهای سخت‌گیرانه و خودمختاری مختل شده نقش میانجی را دارند(۹). پاسیفیکو و همکاران(۱۰) نیز نقش میانجی‌گر تنظیم

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

هیجان را در بدرفتاری عاطفی و اختلالات درونی‌سازی شده طی ۱۷ سند درمانی بیمارستانی را بررسی کردند و این رابطه را تأیید نمودند. در مطالعه‌ای دیگر آلاچا و همکاران(۱۱) نشان دادند کنترل‌نکردن هیجانات، اغلب با بدرفتاری در دوران کودکی همراه است. نتایج پژوهش گیو و همکاران(۱۲) نیز بین بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و تنظیم هیجان رابطه معناداری نشان داد. دیورت و همکاران در یک بررسی(۱۳) مهم‌ترین عامل پیش‌بین رفتارهای آسیب به خود، دسترسی اندک به روش‌های تنظیم هیجان عنوان شده است.

یافته‌های پژوهشی دیگر لاین بک (۱۴) نرخ پرخاشگری سایبری می تواند با عوامل استرس زای محیطی از جمله والدین خشن، قرار گرفتن در معرض همسالان، و تروما تشدید شود. نشان داد بین متغیرهای دشواری تنظیم هیجان، تکانشگری، آلکسیتیما و هیجان‌خواهی با پرخاشگری رابطه معنادار و مثبت وجود دارد. پرخاشگری سایبری با تنظیم هیجان و خودکنترلی همبستگی منفی و با افسردگی همبستگی مثبت دارد(۱۵). بر اساس پژوهش محسنی و همکاران(۱۶) طرحواره‌های ناکارآمد اولیه، نشخوار خشم و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در ظهور و حفظ پرخاشگری نوجوانان نقش دارند. با کاهش پرخاشگری پنهان ارتباطی و بهبود تنظیم شناختی هیجان، میزان رضایت زناشویی افزایش می‌یابد(۱۷). مشکلات تنظیم هیجان تا حدی واسطه ارتباط بین استرس و پرخاشگری است(۱۸). افراد پرخاشگر اطلاعات اجتماعی را به‌گونه‌ای پردازش می‌کنند که احتمال درگیرشدن در اعمال پرخاشگرانه را به‌شدت افزایش می‌دهد و مهارت‌های تنظیم هیجان در رفتار پرخاشگرانه و خشونت‌آمیز دخیل است(۱۹).

از آن جایی که پرخاشگری یکی از اشکال رایج بروز هیجان در بین افراد هست و باتوجه‌به افزایش بروز پرخاشگری در جامعه؛ بنابراین بررسی مدل مفهومی پژوهش حاضر و شناخت عوامل مختلف مؤثر بر پرخاشگری می‌تواند اطلاعات جدیدی را به بدنه تحقیقات در این زمینه اضافه کند؛ بنابراین ازاین‌حیث پژوهش دارای اهمیت نظری است. از حیث اهمیت کاربردی این پژوهش به خانواده‌ها به خصوص والدین به عنوان مراقبان اولیه کودک و در ادامه معلمان و مربیان مدارس و مهدکودک‌ها به‌عنوان مراقبان و پرورش‌دهندگان کودکان در مدارس در شناسایی عوامل تأثیرگذار بر پرخاشگری و نقش این افراد در شکل‌گیری رفتار و شخصیت بزرگسالی کودک و نیز راهکاری برای کاهش میزان بروز پرخاشگری کمک می‌کند. از نظر روشی نیز باوجود تحقیقات زیادی که در زمینه بررسی نقش متغیر بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و تنظیم هیجان در پرخاشگری انجام شده است؛ اما متغیرهای موردنظر در قالب یک مدل منسجم و یکپارچه مورد بررسی قرار نگرفته‌اند؛ لذا پژوهش حاضر قصد دارد به بررسی نقش بدرفتاری عاطفی دوران کودکی بر دشواری تنظیم هیجان و همچنین نقش دشواری تنظیم هیجان در پرخاشگری بپردازد.

روش بررسی

پژوهش حاضر جزء تحقیقات توصیفی از نوع همبستگی و از لحاظ هدف جزء تحقیقات بنیادی است. جامعه آماری پژوهش شامل دانشجویان رشته‌های علوم‌انسانی دانشگاه یزد در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ بود. در این پژوهش ۲۳۵ پرسش‌نامه تهیه و در بین دانشجویان توزیع شد که بعد از حذف پرسش‌نامه‌های مخدوش ۲۰۰ پرسش‌نامه به عنوان نمونه آماری مورد تحلیل قرار

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

گرفت. روش نمونه‌گیری به‌صورت غیرتصادفی در دسترس بود که از بین دانشکده‌های علوم انسانی دانشگاه یزد ۱۰ دانشکده انتخاب شدند. برای جمع آوری داده‌های مورد نیاز پژوهش، پرسش‌نامه‌ای حاوی ۱۰۱ گویه متشکل از مقیاس پرخاشگری (۲۹ گویه)، مقیاس تجارب دوره زندگی (۳۶ گویه) و مقیاس دشواری‌های تنظیم هیجان (۳۶ گویه) تنظیم و اجرا شد. پرسش‌نامه‌ها به صورت حضوری در بین دانشجویان توزیع، تکمیل و جمع‌آوری شد. در تحلیل اطلاعات از آمار توصیفی (فراوانی و درصد، میانگین و انحراف استاندارد) و از آمار استنباطی نیز در مدلسازی معادلات ساختاری و شاخص‌های برازش با استفاده از دو نرم افزار SPSS 25 و AMOS 24 استفاده شد. ابزارهای پژوهش در ادامه تشریح شده‌اند:

پرسش‌نامه پرخاشگری باس و پری(۲۰): فرم انگلیسی این پرسش‌نامه شامل ۲۹ سؤال است(۲۰). این پرسش‌نامه شامل ۴ خرده مقیاس پرخاشگری جسمانی، پرخاشگری کلامی، خصومت و خشم است که هر عامل به ترتیب ذکر شده شامل ۹، ۵، ۸ و ۷ سؤال است. گزینه‌های هر گویه شامل یک طیف ۵ درجه‌ای: ۱ (کاملاً شبیه من است)، ۲(تا حدودی شبیه من است)، ۳(نه شبیه من است، نه شبیه من نیست)، ۴(تا حدودی شبیه من نیست)، ۵(اصلاً شبیه من نیست) است. به دو روش می‌توان نمره گذاری این پرسش‌نامه را انجام داد؛ نخست اینکه کل پرسش‌نامه یک سازه واحد را اندازه‌گیری می‌کند و یک نمره کلی برای پرخاشگری را به دست آورد. روش دوم هم بر این دیدگاه استوار است که پرخاشگری یک مفهوم کلی است و شامل ابعادی هست که برای هرکدام از ابعاد آن (کلامی، جسمانی، خشم و خصومت) نمرهٔ ویژه‌ای به دست می‌آید. در پژوهش محمدی(۲۱)، برای بررسی روایی پرسش‌نامه از روش‌های روایی همزمان، تحلیل عوامل و روایی همگرا استفاده شده است. برای بررسی میزان روایی همزمان از مقیاس آسیب روانی عمومی استفاده شده است. نتایج حاکی از آن است که میان پرخاشگری و خرده مقیاس‌های آن با آسیب روانی عمومی ارتباط معناداری وجود دارد. نتایج آزمون‌های کیزرمایرالکین و کرویت بارتلت چهارعامل به نام‌های خصومت، پرخاشگری جسمانی، کلامی و خشم بدست آمده است. در این تحلیل عاملی از بار عاملی حداقلی ۰/۳۵ استفاده شده است. کل واریانس تبیین شده برای پرسش‌نامه پرخاشگری ۴۶/۶۲ است. برای بررسی روایی همگرا از ضرایب همبستگی میان خرده مقیاس‌های پرسش‌نامه پرخاشگری استفاده شده است. نتایج نشان می‌دهد که بین زیر مقیاس‌ها ارتباط معناداری وجود دارد. هریک از عوامل با کل پرسش‌نامه همبستگی بالایی وجود دارد که بین ۰/۶۸ و ۰/۸۱ است. میزان پایایی این پرسش‌نامه با استفاده از روش تنصیفی، بازآزمایی و همسانی درونی بررسی شده است. با استفاده از شاخص ضریب همبستگی اسپیرمن مقدار ضریب اعتبار تنصیفی برای کل مقیاس ۰/۷۳ و برای نیمهٔ اول و دوم به ترتیب ۰/۸۲ و ۰/۸۵ برآورد شده است. مقدار ضرایب بازآزمایی برای مؤلفه‌های پرخاشگری میان ۰/۶۱ تا ۰/۷۴ برآورد شده است. مقدار آلفای کرانباخ برای کل پرسش‌نامه ۰/۸۹ برآورد شده است(۲۲). در این پژوهش میزان پایایی این پرسش‌نامه با استفاده از آلفای کرانباخ ۰/۸۸ و این مقدار برای هر کدام از خرده مقیاس‌های پرخاشگری بدنی، کلامی، خشم و خصومت به ترتیب؛ ۰/۶۶، ۰/۵۴، ۰/۷۴ و ۰/۷۶ به دست آمد.

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

پرسش‌نامه تجارب دوره زندگی گیب و همکاران(۲۳): این پرسش‌نامه شامل ۸۲ سؤال است. این ابزار برای سنجش تجارب سوءاستفاده و بی‌توجهی جسمی، سوءاستفاده و بی‌توجهی عاطفی و سوءاستفاده جنسی در کودکی قبل از ۱۵ سالگی طراحی شده است. خرده مقیاس‌های این پرسش‌نامه عبارت‌اند از سوءاستفاده جسمی، بی‌توجهی جسمی، سوءاستفاده عاطفی، بی‌توجهی عاطفی، سوءاستفاده جنسی.

نحوهٔ نمره‌گذاری این پرسش‌نامه از طریق یک طیف لیکرت ۷ درجه‌ای: ۱(هرگز)، ۲(یکبار)، ۳(۲-۵ بار)، ۴(۶-۱۰بار)، ۵(۱۱-۱۵بار)، ۶(۱۶-۲۰بار)، ۷(بیش از ۲۰بار) است. هرچه نمرهٔ فرد در این آزمون بیشتر باشد نشان‌دهندهٔ شدت تجربهٔ بدرفتاری است. در این پژوهش از ۳۶ سؤال مربوط به سوءاستفاده عاطفی و بی‌توجهی عاطفی استفاده شد. هر سؤال رخداد خاصی از بدرفتاری را ارائه می کند (مثلاً آیا تا به حال کسی به شما گفته که شما خودخواه، تنفر برانگیز، بدجنس هستید و یا صفات منفی دیگری دارید؟). پاسخ‌دهندگان مشخص می‌کنند که آیا چنین تجربه‌ای داشته‌اند یا خیر و منبع بدرفتاری و فراوانی آن را نیز تا قبل از ۱۵ سالگی مشخص می‌کنند(۲۳). ضریب همسانی درونی این پرسش‌نامه برای آزار عاطفی ۰/۷۵ تا ۰/۹۰ و پایایی آن - طی ۸ هفته - ۰/۷۰ گزارش شده است. برای سنجش میزان اعتبار همگرای آن از آزمون CTQ استفاده شده است در خرده مقیاس آزار عاطفی ۰/۵۳ تا ۰/۶۱ گزارش شده است. مقدار آلفای کرونباخ کل پرسش‌نامه ۰/۹۲ و زیر مقیاس‌های آزار عاطفی و بی‌توجهی عاطفی به ترتیب ۰/۹۱ و ۰/۷۳ محاسبه شده است(۲۴). در این پژوهش میزان پایایی کل پرسش‌نامه با استفاده از آلفای کرانباخ ۰/۹۲ و این مقدار برای خرده مقیاس‌های آزار عاطفی و بی‌توجهی عاطفی به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۷۰ به دست آمد.

پرسش‌نامه دشواری‌های تنظیم هیجان گراتز و رومر(۲۵): این پرسش‌نامه دارای ۳۶ سؤال است. این پرسش‌نامه دارای ۶ خرده مقیاس است که عبارت‌اند از دشواری دست‌زدن به اهداف ارزشمند، عدم‌پذیرش پاسخ‌های هیجانی، فقدان آگاهی هیجانی، دشواری‌های کنترل تکانه، دسترسی محدود به راهبردهای تنظیم هیجان و فقدان شفافیت هیجانی. نحوهٔ نمره‌گذاری مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از ۱(تقریباً هرگز)، ۲(بیشتر اوقات)، ۳(نیمی از اوقات)، ۴(گاهی اوقات)، ۵(تقریباً همیشه) است. سؤالات ۱، ۲، ۶، ۷، ۸، ۱۰، ۱۷، ۲۰، ۲۲، ۲۴، ۳۴ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. نتایج مربوط به پایایی بر اساس آلفای کرانباخ نشان می‌دهد که این مقیاس دارای همسانی درونی به مقدار ۰/۹۳ است. این پرسش‌نامه دارای روایی سازه و پیش‌بین کافی است(۲۵). مقدار پایایی این مقیاس بر اساس آلفای کرانباخ در پژوهش عزیزی و همکاران ۰/۹۲ به‌دست‌آمده است. بر اساس نتایج پژوهش عزیزی و همکاران تمامی زیر مقیاس‌های این مقیاس با وابستگی به نیکوتین همبستگی مثبت و معناداری دارد که نشان‌دهنده روایی ملاکی و سازه این پرسش‌نامه است(۲۶). در پژوهشی دیگر(۲۷) نیز آلفای کرانباخ نمره کل ۰/۸۹ به‌دست‌آمده است. در این پژوهش میزان پایایی کل پرسش‌نامه با استفاده از آلفای کرانباخ ۰/۹۰ محاسبه شد و این میزان برای خرده مقیاس‌های دشواری در رفتار هدفمند، عدم‌پذیرش پاسخ‌های هیجانی، دشواری در کنترل تکانه، فقدان آگاهی هیجانی، محدودیت راهبردها و فقدان شفافیت هیجانی به ترتیب ۰/۷۳، ۰/۸۱، ۰/۷۹، ۰/۵۹، ۰/۸۲ و ۰/۷۴ به دست آمد.

مطابق با اصول اخلاقی، به دانشجویان در مورد اهداف پژوهش

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

توضیح لازم ارائه شد و با کسب اجازه و اخذ رضایت‌نامه کتبی از دانشگاه یزد پرسشنامه‌ها توزیع و اجرا شد. به دانشجویان در رابطه با محرمانه ماندن اطلاعات به دست آمده اطمینان داده شد. هیچ‌گونه هزینه اضافی به شرکت‌کنندگان در پژوهش تحمیل نشد. شرکت‌کنندگان در انصراف از تکمیل پرسش‌نامه ها در صورت عدم تمایل به مشارکت آزاد بودند.

یافته ها

بر اساس یافته‌های توصیفی، اکثریت دانشجویان شرکت‌کننده در پژوهش، دختران (۷۲/۵ درصد) بوده‌اند. میانگین سنی دانشجویان شرکت‌کننده در پژوهش (۲۰/۶۹) بوده است. اکثریت دانشجویان شرکت‌کننده در پژوهش، در رشته علوم تربیتی (۳۶ درصد) مشغول به تحصیل بوده‌اند. در جدول ۱ اطلاعات توصیفی مربوط به هر یک از متغیرها ارائه شده است.

باتوجه به عدم برابری گویه‌های مربوط به هر مؤلفه و به منظور رسیدن به چشم‌اندازی بهتر در مورد مؤلفه‌های پرسش‌نامه، میانگین هر مؤلفه بر تعداد گویه‌های آن تقسیم شد. بر اساس جدول ۱، مؤلفه آزار عاطفی بیشترین میانگین و مؤلفه بی‌توجهی عاطفی کمترین میانگین را داشته‌اند. در متغیر دشواری‌های تنظیم هیجانی مؤلفه دشواری در رفتار هدفمند، بیشترین میانگین و مؤلفه فقدان شفافیت هیجانی کمترین میانگین را داشته‌اند. در متغیر دشواری تنظیم هیجانی، مؤلفه خشم بیشترین میانگین و مؤلفه پرخاشگری بدنی کمترین میانگین را داشته‌اند.

ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش نشان داد بین بدرفتاری عاطفی و دشواری تنظیم شناختی رابطه مثبت (r=۰/۴۱) و معناداری در سطح ۰/۰۱ وجود دارد. همچنین بین بدرفتاری عاطفی و پرخاشگری رابطه مثبت (r=۰/۴۶) و معناداری در سطح ۰/۰۱ وجود دارد. در نهایت نتایج نشان داد بین دشواری تنظیم شناختی و پرخاشگری نیز رابطه مثبت (r=۰/۵۷) و معناداری وجود دارد؛ بنابراین باتوجه‌به اطلاعات به‌دست‌آمده مشخص شد که داده‌های پژوهش قابلیت اجرا در نرم‌افزار AMOS را دارند. مدل پیشنهادی این پژوهش در دو بخش مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری بررسی شد.

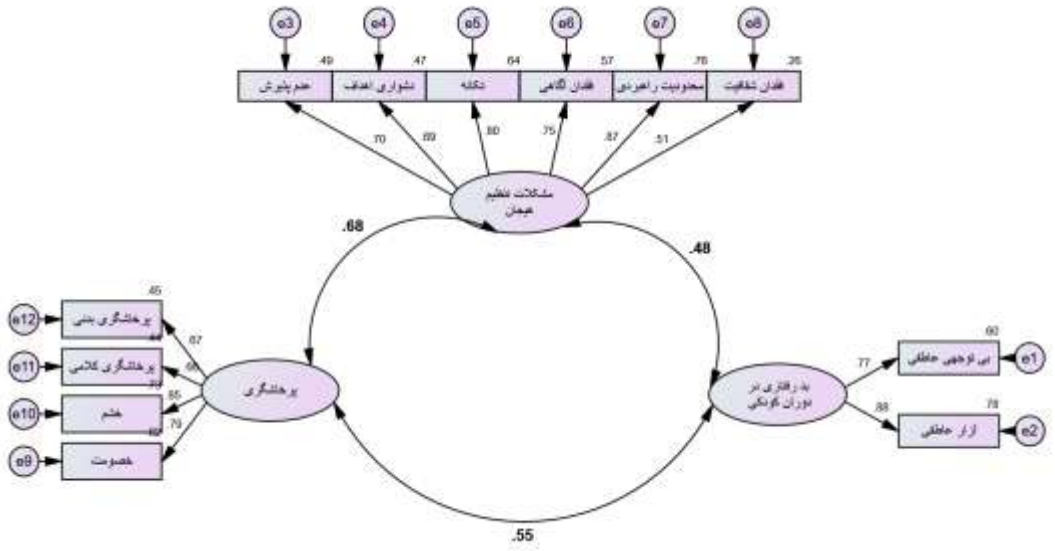
مطابق با شکل ۱، بارهای عاملی تمامی مؤلفه‌ها بالای ۰/۳ است و از لحاظ آماری معنادار هستند و نشان می‌دهد تمام مؤلفه‌های متغیرهای پژوهش، بار مثبت و معنادار در سطح P<۰/۰۵ داشته‌اند. در متغیر بدرفتاری عاطفی، بیشترین بار عاملی مربوط به مؤلفه‌های آزار عاطفی (۰/۸۸) و کمترین بار عاملی مربوط به مؤلفه بی‌توجهی عاطفی (۰/۷۷) بود. در متغیر دشواری تنظیم هیجانی بیشترین بار عاملی مربوط به مؤلفه‌های محدودیت راهبردی (۰/۸۷) و کمترین بار عاملی مربوط به مؤلفه فقدان شفافیت (۰/۵۱) بود. در متغیر پرخاشگری بیشترین بار عاملی مربوط به مؤلفه‌های خشم (۰/۸۵) و کمترین بار عاملی مربوط به مؤلفه پرخاشگری کلامی (۰/۶۶) بود. نتایج بررسی ضرایب استاندارد و غیراستاندارد مدل اندازه‌گیری پژوهش نشان داد که بین پرخاشگری و دشواری تنظیم هیجان (β=۰/۶۸ و P<۰/۰۱)، بین دشواری تنظیم هیجان و بدرفتاری عاطفی (β=۰/۴۸ و P<۰/۰۱) و بین پرخاشگری و بدرفتاری عاطفی (β=۰/۵۵ و P<۰/۰۱) رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. نتایج بررسی شاخص‌های برازش مدل اندازه‌گیری پژوهش نیز نشان داد که مدل اندازه‌گیری پژوهش از برازش قابل قبولی برخوردار است. پس از اطمینان از قابل قبول بودن مدل اندازه‌گیری، مدل ساختاری پژوهش در نرم‌افزار AMOS ترسیم شد.

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش و مؤلفه‌های آن‌ها

متغیر	ابعاد	تعداد گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	میانگین /تعداد گویه‌ها
بدرفتاری عاطفی	بی‌توجهی عاطفی	۱۱	۱۴/۰۶	۵/۰۴	۱۱	۴۲	۱/۲۷
	آزار عاطفی	۲۷	۴۵/۱۳	۲۰/۰۵	۲۷	۱۲۳/۵	۱/۶۷
	نمره کل	۳۸	۵۹/۱۹	۲۳/۷۹	۳۸	۱۶۱/۵	۱/۵۵
دشواری تنظیم هیجان	عدم‌پذیرش	۶	۱۴/۲۵	۵/۳۵	۶	۲۸	۲/۳۷
	دشواری در رفتار هدفمند	۵	۱۵/۲۶	۴/۱۲	۵	۲۵	۳/۰۵
	دشواری در کنترل تکانه	۶	۱۵/۷۲	۵/۰۵	۶	۲۹	۲/۶۲
	فقدان آگاهی هیجانی	۶	۱۵/۱۱	۳/۸۵	۶	۲۴	۲/۵۱
	محدودیت راهبردها	۸	۲۰/۴۲	۶/۵۸	۸	۳۹	۲/۵۵
	فقدان شفافیت هیجانی	۵	۱۱/۷۹	۳/۹۲	۵	۲۲	۲/۳۵
	نمره کل	۳۶	۹۲/۵۶	۲۲/۶۵	۴۰	۱۵۰	۲/۵۷
پرخاشگری	پرخاشگری بدنی	۹	۲۱/۵۳	۶/۳۸	۱۰	۴۲	۲/۳۹
	پرخاشگری کلامی	۵	۱۳/۲۱	۳/۴۵	۶	۲۴	۲/۶۴
	خشم	۷	۱۹/۰۶	۵/۸۶	۷	۳۵	۲/۷۲
	خصومت	۸	۲۱/۵۸	۶/۵۲	۸	۴۰	۲/۶۹
	نمره کل	۲۹	۷۵/۳۸	۱۸/۳۳	۳۵	۱۲۴	۲/۵۹

شکل ۱: مدل اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش

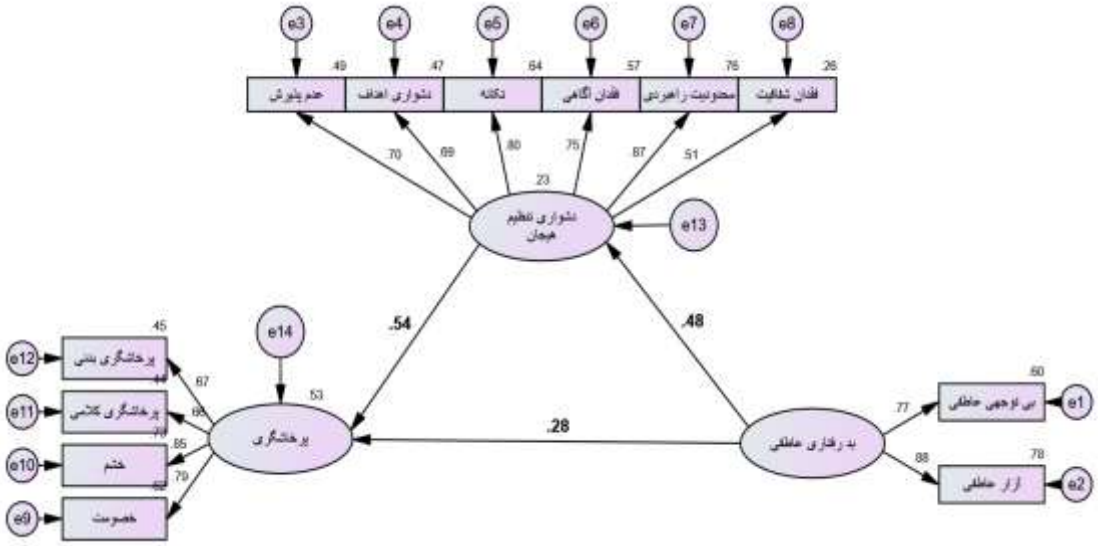
CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

بر اساس جدول ۲، مسیرهای مدل ساختاری پژوهش حاضر معنادار هستند؛ به طوری که مسیر بدرفتاری عاطفی به دشواری تنظیم هیجان دارای بتای ۰/۴۸، مسیر بدرفتاری عاطفی به پرخاشگری دارای بتای ۰/۲۸ و مسیر دشواری تنظیم هیجان به پرخاشگری دارای بتای ۰/۵۴ است که همگی در سطح کمتر از ۰/۰۱ معنادار هستند.

مطابق با شکل ۲ نتایج نشان داد متغیر بدرفتاری عاطفی توانسته است ۴۸ درصد از تغییرات متغیر دشواری تنظیم هیجان را تبیین کند. همچنین دو متغیر بدرفتاری عاطفی و دشواری تنظیم هیجان توانستند ۵۴ درصد از تغییرات متغیر پرخاشگری را تبیین کنند. نتایج آزمون بوت استراپ برای تعیین معناداری مسیر غیرمستقیم مدل ساختاری، خروجی دستور بوت استراپ در نرم‌افزار AMOS نشان داد که دشواری تنظیم هیجان نقش واسطه‌ای (اثر غیرمستقیم ۰/۲۶، حد پایین ۰/۱۸، حد بالا ۰/۳۸، سطح معناداری ۰/۰۰۷) بین بدرفتاری عاطفی و پرخاشگری برقرار کرده است.

مطابق با جدول ۳، مدل ساختاری پژوهش از برازش قابل قبولی برخوردار است. با توجه به جدول ۲، بدرفتاری عاطفی دوره کودکی به‌صورت مستقیم، مثبت و معنادار (β=۰/۲۸)، پرخاشگری را در سطح P<۰/۰۱ در دانشجویان پیش‌بینی می‌کند. بدرفتاری عاطفی دوره کودکی به‌صورت مستقیم، مثبت و معنادار (β=۰/۴۸)، دشواری تنظیم هیجان را در سطح P<۰/۰۱ در دانشجویان پیش‌بینی می‌کند. دشواری تنظیم هیجان به‌صورت مستقیم، مثبت و معنادار (β=۰/۵۴)، پرخاشگری را در سطح P<۰/۰۱ در دانشجویان پیش‌بینی می‌کند. نتایج آزمون بوت استراپ، نشان داد که دشواری تنظیم هیجان در ارتباط بین بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و پرخاشگری نوجوانی نقش واسطه‌ای دارد. به عبارت دیگر هر چه بدرفتاری عاطفی در دوران کودکی بیشتر باشد، نوجوانان در تنظیم هیجانات خود با دشواری بیشتری مواجه می‌شوند که این امر باعث افزایش پرخاشگری در آنان می‌شود.

شکل ۲: مدل نهایی نقش بدرفتاری عاطفی دوران کودکی در پرخاشگری بزرگسالی با واسطه‌گری تنظیم هیجان

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

جدول ۲: ضرایب استاندارد و غیراستاندارد مسیرهای مستقیم در مدل ساختاری پژوهش

مسیر			ضرایب غیراستاندارد (B)	ضرایب استاندارد (β)	خطای معیار (S.E)	نسبت بحرانی (C.R)	سطح معناداری (P)
بدرفتاری عاطفی	←	دشواری تنظیم هیجان	۰/۴۶	۰/۴۸	۰/۰۸	۵/۴۷	۰/۰۰۱
بدرفتاری عاطفی	←	پرخاشگری	۰/۳۷	۰/۲۸	۰/۱۱	۳/۵۴	۰/۰۰۱
دشواری تنظیم هیجان	←	پرخاشگری	۰/۷۵	۰/۵۴	۰/۱۲	۶/۰۶	۰/۰۰۱

جدول ۳: شاخص‌های برازش مدل ساختاری پژوهش

شاخص‌های برازش	CIMIN	Df	CIMIN/DF	P	CFI	GFI	PCFI	RMSEA
مقدار	۱۴۹/۷۵	۵۱	۲/۹۳	۰/۰۰۱	۰/۹۲	۰/۸۹	۰/۷۱	۰/۰۷
نتیجه	مطلوب	مطلوب	مطلوب	قابل‌اغماض	مطلوب	قابل‌قبول	مطلوب	مطلوب

بحث و نتیجه گیری

باتوجه‌به هدف پژوهش حاضر که بررسی نقش بدرفتاری عاطفی کودکی در پرخاشگری بزرگسالی در بین دانشجویان علوم‌انسانی دانشگاه یزد با واسطه‌گری دشواری تنظیم هیجان بود، پس از تحلیل داده‌ها و تطبیق مدل نظری با داده‌های پژوهش نشان داد مدل پیشنهادی با داده‌های پژوهش از برازش مطلوبی برخوردار است.

فرضیه اول پژوهش این بود که بدرفتاری عاطفی دوره کودکی در پرخاشگری نوجوانی دانشجویان دانشگاه یزد تأثیر دارد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بدرفتاری عاطفی دوره کودکی به‌صورت مستقیم، مثبت و معنادار پرخاشگری را در دانشجویان پیش‌بینی می‌کند. این نتیجه با یافته‌های داخلی فرهنگ اصفهانی(۷)، شید عنبرانی(۲۸)، سنکال ارتورک و همکاران(۲۹) در زمینهٔ وجود رابطهٔ مستقیم و معنادار بدرفتاری‌های عاطفی دوران کودکی با بروز پرخاشگری در بزرگسالی همسو است. در تبیین این رابطه می‌توان به پژوهش ادیب رهنما و همکاران(۳۰) اشاره کرد. طبق این پژوهش بزرگسالانی که در کودکی خود به مدت طولانی در معرض بدرفتاری قرار داشتند، مشکلاتی از جمله افسردگی، اضطراب، کاهش سلامت روان و افزایش رفتارهای بزهکارانه، خودکشی و پرخاشگری از خود نشان داده‌اند که همگی ناشی از خودمهارگری پایین است که ریشه در کودکی دارد.

فرضیه دوم پژوهش این بود که بدرفتاری عاطفی دوره کودکی بر دشواری تنظیم هیجان دانشجویان دانشگاه یزد تأثیر دارد. نتایج پژوهش حاضر حاکی از این بود که بدرفتاری عاطفی دوره کودکی به‌صورت مستقیم، مثبت و معنادار دشواری تنظیم هیجان را در دانشجویان پیش‌بینی می‌کند. این نتیجه با یافته‌های عرفانی فر و همکاران(۳۱)، گیو و همکاران(۱۲) و میرزاعلیان دستجردی(۳۲) در خصوص وجود رابطهٔ معنادار بین بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و تنظیم هیجان همسو است. برای تبیین این رابطه نظر به اینکه کودکی که تازه‌متولدشده است و در بستر خانواده رشد می‌کند باتوجه‌به روابط خود با والدین و نحوهٔ رفتار والدین با خود به رشد مهارت‌های روان‌شناختی خود می‌پردازد و در این مسیر رفتار والدین خود را الگو قرار می‌دهد. والدینی

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

که به اختلالات هیجانی دچار هستند ممکن است نتواند به‌درستی با احساسات فرزند خود مقابله کند و به شکل نامناسبی به رفتار فرزند خود واکنش نشان دهند. این واکنش‌ها ممکن است شامل عصبانیت، خشم یا خشنودی باشد که می‌تواند به بدرفتاری عاطفی و ناتوانی در تنظیم هیجان کودک منجر شود.

فرضیه سوم پژوهش این بود که دشواری تنظیم هیجان بر پرخاشگری دانشجویان دانشگاه یزد تأثیر دارد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که دشواری تنظیم هیجان به‌صورت مستقیم، مثبت و معنادار پرخاشگری را در دانشجویان پیش‌بینی می‌کند. این نتیجه با یافتهٔ غفارزاده نمازی و همکاران(۳۳) از نظر وجود رابطهٔ مثبت و معنادار بین تنظیم هیجان و پرخاشگری همسو است. یافته‌های امینی و همکاران(۳۴)، ملکی و شهنی ییلاق(۳۵)، محسنی و همکاران(۱۶)، اسمیچر و همکاران(۳۶)، ابوسعیدی و همکاران(۳۷) در زمینهٔ وجود رابطهٔ معنادار بین این دو متغیر با نتیجهٔ این پژوهش همسو است. برای تبیین این یافته نظر به اینکه بروز خشم و پرخاشگری یکی از راه‌های ابراز منفی هیجانات است. بنابراین می‌توان گفت بین دو متغیر تنظیم هیجان و پرخاشگری رابطهٔ معناداری وجود دارد.

از آن جایی که نتایج پژوهش پترویک(۳۸) حاکی از بالا بودن سطح دشواری تنظیم هیجان در افراد پرخاشگر است و متغیر دشواری تنظیم هیجان به عنوان یکی از متغیرهای تأثیر گذار بر پرخاشگری است. تبیین دیگر اینکه هرچه افراد از نظر رشد شناختی در سطح پایین‌تری قرار داشته باشند و در زمینهٔ تنظیم هیجان با دشواری بیشتری مواجه باشند در بروز هیجانات خود بیشتر از شیوهٔ منفی به ویژه پرخاشگری استفاده می‌کنند. مطالعات نشان داده‌اند که افرادی که دشواری در تنظیم هیجان دارند ممکن است به شکل بیشتری به خشونت و پرخاشگری روی آورده و به شکل نامناسبی به رفتار دیگران واکنش نشان دهند. این واکنش‌ها ممکن است شامل عصبانیت، خشم یا خشونت باشد که می‌تواند به بروز رفتارهای خشن و پرخاشگرانه منجر شود.

در نهایت فرضیه اصلی پژوهش این بود که دشواری تنظیم هیجان در ارتباط بین بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و پرخاشگری نوجوانی نقش واسطه‌ای دارد. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که تنظیم هیجان در رابطهٔ بین بدرفتاری عاطفی دوران کودکی و پرخاشگری بزرگسالی نقش واسطه‌گری ایفا می‌کند. رابطه مثبت میان بدرفتاری عاطفی کودکی و پرخاشگری با واسطه‌گری تنظیم هیجان را می‌توان با پژوهش محسنی و همکاران(۱۶) که به بررسی تأثیر طرحواره‌های ناکارآمد اولیه بر پرخاشگری به واسطهٔ تنظیم هیجان پرداخته است همسو دانست. همچنین طبق یافته‌های پژوهش گرجی و صالحی(۳۹) می‌توان چنین تبیین کرد که بدرفتاری‌های عاطفی دوران کودکی به عنوان یکی از طرحواره‌های ناکارآمد اولیه باعث ایجاد باورهای غیرمنطقی در فرد می‌شوند که با کمک آن‌ها فرد به توضیح تجارب خود می‌پردازد و در شرایط مشابه فعال شدن طرحواره‌های، طبق تجارب قبلی خود از شیوه‌های منفی ابراز هیجان از جمله پرخاشگری استفاده می‌کند؛ در صورتی که اگر افراد طبق طرحواره‌های اولیه خود از شیوه‌های تنظیم هیجان در زمان آشفتگی هیجانی استفاده کنند تمایل کمتری به پرخاشگری دارند.

نتایج پژوهش فرهنگ اصفهانی(۷) نشان داد افرادی که در کودکی مورد بدرفتاری قرار گرفته باشند طرحواره‌هایی را در

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]
[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

خود شکل می‌دهند و نمی‌توانند مهارت‌هایی را برای تنظیم و مدیریت هیجان‌ها شکل دهند.

همچنین یافته‌های پژوهش باسکین- سامرز(۴۰) نشان می‌دهد پرخاشگری نسبت به دیگران بار فیزیکی، عاطفی و اقتصادی زیادی ایجاد می‌کند. مجموعه گسترده‌ای از تحقیقات عوامل مسبب پرخاشگری را شناسایی می‌کنند که عوامل بیولوژیکی و محیطی را در بر می‌گیرد. به طور خاص، حوزه‌های کلیدی بیولوژیکی (مغز، ژن‌ها) و روانی اجتماعی (والدین، همسالان) مهم‌ترین علل بدرفتاری‌ها شناخته شده‌اند.جامعهٔ آماری پژوهش حاضر، محدود به دانشجویان دانشگاه یزد بود و روش نمونه‌گیری به شیوه دردسترس بود؛ لذا در تعمیم به جامعهٔ بزرگ‌تر باید جانب احتیاط را رعایت کرد. ابزار پژوهش پرسش‌نامه بود که ممکن است پاسخ دانشجویان توأم با سوگیری بوده باشد. پژوهش فقط در بین دانشجویان علوم‌انسانی انجام شد.

بدرفتاری عاطفی دوران کودکی در پرخاشگری بزرگسالی دانشجویان با واسطه‌گری تنظیم هیجان نقش دارد. پیشنهاد می‌شود مسئولان دانشگاه با همکاری اساتید روان‌شناسی و مشاوره اقدام به برگزاری کارگاه‌های مختلف در زمینهٔ آگاهی‌بخشی انواع بدرفتاری‌های دوران کودکی و راهکارهای کاهش این رفتارها برای دانشجویان و آشنایی با راهکارهای تنظیم هیجان و نقش آن‌ها در زندگی نمایند.

پیشنهاد می‌شود سازمان بهزیستی با همکاری مشاوران و درمانگران به توجیه مربیان بهزیستی به‌عنوان مراقبان کودکان بی‌سرپرست و آموزش آن‌ها در زمینهٔ شناخت انواع بدرفتاری با کودک و راهکارهای کاهش آن و آشنایی با شیوه‌های تنظیم هیجان بپردازد. مدیران مدارس و دانشگاه‌ها با برگزاری جلسات آموزشی برای والدین از اهمیت نقش والدین در ایجاد رشد شناختی فرزندان و تأثیر مثبت رشد تنظیم هیجان و ارائه راهکارهای لازم در این امر بپردازند.

پیشنهاد می‌شود تحقیقات بعدی در سایر استان‌ها، گروه‌ها و جوامع متفاوت به‌ویژه در سنین دبیرستان نیز انجام شود. نقش عوامل تأثیرگذار در ایجاد بدرفتاری عاطفی در محیط خانوادگی مورد بررسی قرار بگیرد.

ملاحظات اخلاقی

در پژوهش حاضر تمام شرکت‌کنندگان گمنام بودند. هدف و اهمیت پژوهش به شرکت‌کنندگان توضیح داده شد. ضمن حفظ رازداری تمام اطلاعات محرمانه نگه داشته شدند. هیچ‌گونه اجباری جهت شرکت در پژوهش وجود نداشت و امکان خروج آزادانه فراهم بود. از عدم واردشدن هرگونه آسیب روانی و جسمانی به شرکت‌کنندگان اطمینان حاصل شد. پروپوزال این تحقیق توسط کمیته اخلاق دانشگاه یزد تأیید شده است (کد اخلاق: IR.YAZD.REC.1403.023).

سهم نویسندگان

کاظم برزگر بفروئی: تحلیل و تفسیر داده‌ها اصلاحات و تأیید نسخه نهایی (نویسنده مسئول)، حسین حسنی: نگارش مقاله، بازنگری و نظارت بر مطالعه و فائزه صبری: اجرای مراحل، جمع‌آوری داده‌ها را برعهده داشتند. نویسندگان نسخه نهایی را مطالعه و تأیید نموده و مسئولیت پاسخگویی در قبال پژوهش را پذیرفته‌اند.

حمایت مالی

جهت انجام مطالعه حاضر از دانشگاه و یا سایر سازمان ها

CC BY-NC 4.0

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

حمایت مالی دریافت نگردید.

تضاد منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند هیچ‌گونه تضاد منافعی در این مقاله وجود ندارد.

تقدیر و تشکر

نویسندگان برخود لازم می‌دانند از کلیه عزیزانی که نهایت همکاری را در اجرای این پژوهش داشته‌اند، کمال تشکر و قدردانی را به عمل آورند.

References

1-Golchin M, Karimi A, Rezaei A & et al. Thematic analysis of violence of married men and women against their spouses. The Women and Families Cultural-Educational. 2023;18(63):305-332.[Persian]

2-Baewja, R. Irritability and Aggression in Pediatric ADHD: Current Evidence and Treatment Options. Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry. 2024;63(10):S153-S154.

3-Puchalapalli A, Vishnoi G, Ershadi M & et al. A Retrospective Review of Episodes of Aggression in a Child and Adolescent Inpatient Population in a Community Hospital. Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry. 2024;63(10):S207.

4-Chapman R, Ebzery K, Ronken C & et al. Factors that influence therapy completion in a child sexual abuse counselling service. Children and Youth Services Review. 2025;171:108195.

5-Moullin S, Milne B. The effects of unconditional cash transfers on child abuse and neglect in early childhood: Evidence from New Zealand. Child Abuse & Neglect. 2025;161:107260.

6-Siu G, Byekwaso C, Ikwara E & et al. Gendered and transactional relationships: Children's experiences of being parented and perspectives on their relationships with their parents in Uganda. Child Protection and Practice. 2025;4:100115.

7-Farhang Esfahani M. The Role of Childhood Abuse Experience with Aggression; the Mediating Effect of Early Maladaptive Schemas and Difficulty in Regulating Emotion in Students. RJMS. 2021;28(9):204-14.[Persian]

8-Fields C, Keller P, El-Sheikh M. Associations between parent and child antisocial behavior: Aggression in family relationships as a mechanism of risk. Personality and Individual Differences. 2025;238:113077.

9-Şenkal Ertürk İ, Kahya Y, & Gör N. Childhood emotional maltreatment and aggression: The mediator role of the early maladaptive schema domains and difficulties in emotion regulation. Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma. 2020;29(1):92–110.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

 CC BY-NC 4.0

10-Pacífico A, Silva M, Piola T & et al. Bullying victimization and aggression, physical activity and sedentary behaviors: A systematic review and meta-analysis. Children and Youth Services Review. 2024;163:107743.

11-Alacha H, Lefler E, Hartung C. Disruptive behaviors and aggression. Encyclopedia of Adolescence (Second Edition). 2024;221-234.

12-Gu H, Ma P, Xia T. Childhood emotional abuse and adolescent nonsuicidal self-injury: The mediating role of identity confusion and moderating role of rumination. Child Abuse Negl. 2020;106:104474.

13-Duarte D, Belzeaux R, Etain B & et al. Childhood-maltreatment subtypes in bipolar patients with suicidal behavior: systematic review and meta-analysis. Braz J Psychiatry. 2020;42(5):558-567.

14-Lineback K, Baer H, Zhang Y. Independent Contributions of Callous-Unemotional Behaviors and Quantitative Autistic Traits to Aggression in Early Childhood. JAACAP Open. 2024;2(2):100-111.

15-Maleki M, Shehni yailagh M. The Relationship between Cyber Aggression and Emotion Regulation, Self-Control and Depression in Male High School Students in Ahvaz in 2021-2022: A Descriptive Study. JRUMS. 2022;21(7):741-756.[Persian]

16-Mohseni S, Barzgar M, Bezaei A. The influence of cognitive emotion regulation strategies on the causal links between early maladaptive schemas, anger rumination and aggression. Journal of Psychological Science. 2022;21(119):9.[Persian]

17-Amini S, Mardani Rad M, Kosravi Babadi A A & et al. The role of communicative covert aggression and cognitive emotion regulation in predicting marital satisfaction. IJRN. 2023;9(4):4.[Persian]

18-Oei A, Li D, Chu C & et al. Disruptive behaviors, antisocial attitudes, and aggression in young offenders: Comparison of Adverse Childhood Experience (ACE) typologies. Child Abuse & Neglect. 2024;141:106191.

19-Smeijers D, Benbouriche M & Garofalo C. The association between emotion, social information processing, and aggressive behavior: A systematic review. European Psychologist. 2020;25(2):81-91.

20-Buss AH, Perry M. The aggression questionnaire. J Pers Soc Psychol. 1992;63(3):452-459.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

21-Mohammadi N. Preliminary investigation of the psychometric indicators of the Aggression Questionnaire BAS-Perry. J Soc Hum Sci Shiraz Univ. 2006;25(4):135-151.

22-Najarian B, Iran D. Construction and validation of SCL-25 (short form of SCL-90-R). J Psychol. 2001;5(2):136-149.

23-Gibb BE, Benas JS, Crossett SE & et al. Emotional Maltreatment and Verbal Victimization in Childhood. Journal of Emotional Abuse. 2007;7:2,59-73.

24-Gibb BE, Alloy LB, Abramson LY & et al. History of Childhood Maltreatment, Negative Cognitive Styles, and Episodes of Depression in Adulthood. Cognitive Therapy and Research. 2001;25,425–446.

25-Gratz KL, Roemer L. Multidimensional Assessment of Emotion Regulation and Dysregulation: Development, Factor Structure, and Initial Validation of the Difficulties in Emotion Regulation Scale. Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment. 2004;26:41-54.

26-Azizi A, Mirzaei A, Shams J. Correlation between Distress Tolerance and Emotional Regulation With Students Smoking Dependence. Hakim. 2010;13(1):11-18.[Persian]

27-Sepehrian Azar F, Asadi Majreh S, Asadnia S & et al. The relationship between attachment and coping styles with emotion dysregulation in adolescence. Studies in Medical Sciences. 2014;25(10):922-930.[Persian]

28-Shid Anbarani B, Gol A, Farhadian F & et al. The Role of Childhood Emotional Maltreatment in Predicting Adulthood Aggression. Journal of Psychology. 2020;24(1(93)):57-74.[Persian]

29-Şenkal Ertürk İ, Kahya Y, & Gör N. Childhood emotional maltreatment and aggression: The mediator role of the early maladaptive schema domains and difficulties in emotion regulation. Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma. 2020;29(1):92–110.

30-Adib Rahnama F, Afshari A, Farah Bijari A. The Role of Child Maltreatment in Self-Control of Adolescents: The Moderating Role of Gender and Self-Compassion. Positive Psychology Research. 2023;9(1):47-64.[Persian]

31-Erfanifar F, Zarani F, Shokri O. Emotional maltreatment and Internalizing Disorders in Adolescent Girls: The Mediating Role of Emotion Regulation. Journal of Woman and Family Studies. 2018;6(1):93-108.[Persian]

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]

 CC BY-NC 4.0

32-Mirzaalian dastjerdi F. Predicting high-risk behaviors based on childhood abuse mediated by maladaptive schemas of primary school students. A new approach to children's education quarterly. 2022;4(3):76-83.[Persian]

33-Ghaffarzadeh Namazi R, Yaryari F, Hashemi Razini H. Prediction of aggression in adolescents based on the quality of interpersonal relationships and cognitive regulation of emotion strategies. Rooyesh. 2024;13(3):11-20.[Persian]

34-Amini S, Mardani Rad M, Kosravi Babadi A A & et al. The role of communicative covert aggression and cognitive emotion regulation in predicting marital satisfaction. IJRN. 2023;9(4):4. [Persian].

35-Maleki M, Shehni yailagh M. The Relationship between Cyber Aggression and Emotion Regulation, Self-Control and Depression in Male High School Students in Ahvaz in 2021-2022: A Descriptive Study. JRUMS. 2022;21(7):741-756.[Persian]

36-Smeijers D, Benbouriche M & Garofalo C. The association between emotion, social information processing, and aggressive behavior: A systematic review. European Psychologist. 2020;25(2):81-91.

37-Abousaedi Jirofti S, Marouf Sofian A, Nemati Sogolitappeh F & et al. The Mediating Role of Maladaptive Emotion Regulation in the relationship between Dark Personality Traits and Cyber Aggression. Rooyesh. 2024;13(5):57-66.[Persian]

38-Petrovic L, Baker C, Francois S & et al. Expanding the framework of childhood adversity: Structural violence and aggression in childhood. Child Protection and Practice. 2025;4:100092.

39-Gorji M, Salehi S. The Role of Early Maladaptive Schemas and Cognitive Emotion Regulation Strategies in Predicting Resilience. Socialworkmag. 2020;8(4):52-60.[Persian]

40-Baskin-Sommers A, Viding E, Barber M & et al. Advancing the science of biosocial transactions related to aggression in children and young people: A brief review and steps forward. Aggression and Violent Behavior. 2024;79:102001.

[Downloaded from tbj.ssu.ac.ir on 2026-11-19]

[DOI: 10.18502/tbj.v23i6.18191]